

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1933 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker ävensom i ämnet väckta motioner.

I en den 3 januari 1933 dagteknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 42, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Härigenom förordnas, att 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

24 §.

För malt, som i skattepliktigt bryggeri användes vid tillverkning av maltdryck, skall erläggas skatt med 1 krona 45 öre för varje kilogram, dock att för varje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret avverkade etthundratusen kilogrammen malt utgår med 1 krona 25 öre för kilogram och för de nästa etthundratusen kilogrammen med 1 krona 35 öre för kilogram.

I intet — — — helgfritt dygn.

31 §.

Vid skattepliktigt bryggeri må efter varje kvartals utgång restitution av skatt åtnjutas för det malt, som under nästföregående kvartal omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka.

Restitution åtnjutes med, för kilogram malt räknat,

Restitution av skatt för malt, använt till svagdricka eller maltdricka.

1 krona	22 öre,	då skatt	erlagts	med	1 krona	25 öre,
1 »	27 » ,	» »	» »	» »	1 »	35 » ,
1 »	32 » ,	» »	» »	» »	1 »	45 » .

Restitution må dock icke åtnjutas med högre belopp än att den återstående skatten uppgår till minst det i 24 § andra stycket stadgade medeltalet.

Där med — — — klassen tagits.

Till kontrollstyrelsen — — — återbetalnings verkställande.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes; dock att, därest skatt utgått efter tidigare stadgade grunder, de vid samma tid för restitution gällande bestämmelserna fortfarande skola äga tillämpning.

Till utskottets behandling hava jämväl hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1:o) de likalydande motionerna nr 229 i första kammaren av herr *Bergman* m. fl. och nr 400 i andra kammaren av herr *Svensson* i Grönvik m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen måtte besluta att § 24 i förordningen av den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av malt-drycker erhåller följande ändrade lydelse:

24 §.

För malt, som i skattepliktigt bryggeri användes vid tillverkning av malt-dryck, skall erläggas skatt med två kronor tio öre för varje kilogram, dock att för varje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret avverkade etthundratusen kilogrammen malt utgår med en krona och åttio öre för kilogram och för de nästa etthundratusen kilogrammen med en krona och nittio öre för kilogram.

I intet — — — — — dygn;

samt att § 31 — angående restitutionsförfarandet — erhåller den ändrade lydelse som härav föranledes.»

2:o) motionerna nr 231 i första kammaren av herr *Elof Andersson* m. fl. och nr 392 i andra kammaren av herr *Andersson* i Rasjön m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen, med förklaring att Kungl. Maj:ts proposition nr 42 icke kunnat oförändrad antagas, för sin del måtte antaga följande ändrade

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Härigenom förordnas, att 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

24 §.

För malt, som i skattepliktigt bryggeri användes vid tillverkning av maltdryck, skall erläggas skatt med 2 kronor 10 öre för varje kilogram, dock att för varje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret avverkade etthundratusen kilogrammen malt utgår med 1 krona 80 öre för kilogram och för de nästa etthundratusen kilogrammen med 1 krona 90 öre.

I intet — — — helgfritt dygn.

31 §.

Vid skattepliktigt bryggeri må efter varje kvartals utgång restitution av skatt åtnjutas för det malt, som under nästföregående kvartal omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka.

Restitution åtnjutes med, för kilogram malt räknat,

1 krona 75 öre, då skatt erlagts med 1 krona 80 öre,
1 » 80 » , » » » » 1 » 90 »
1 » 90 » , » » » » » 2 kronor 10 » .

Restitution må dock icke åtnjutas med högre belopp än att den återstående skatten uppgår till minst det i 24 § andra stycket stadgade medeltalet.

Där med — — — klassen tagits.

Till kontrollstyrelsen — — — återbetalnings verkställande.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes; dock att, därest skatt utgått efter tidigare stadgade grunder, de vid samma tid för restitution gällande bestämmelserna fortfarande skola äga tillämpning.»

3:o) de likalydande motionerna nr 228 i första kammaren av herr *Björkman* och nr 399 i andra kammaren av herr *Laurén* m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen för sin del måtte antaga följande ändrade lydelse av 31 § i förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

31 §.

För den vikt malt, som under näst föregående kvartal omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka, åtnjuter skattepliktigt bryggeri efter varje kvartals utgång restitution av den för maltet erlagda skatten.

Restitution må dock icke åtnjutas med högre belopp än att den återstående skatten uppgår till minst det i 24 § andra stycket stadgade medeltalet.

Därmed — — — klassen tagits.

Till kontrollstyrelsen — — — återbetalnings verkställande.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärernas yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt 24 § förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maldrycker utgår maltskatten för närvarande med 85 öre för kilogram av de första i skattepliktigt bryggeri under tillverkningsåret avverkade 100.000 kilogrammen malt, 90 öre för kilogram av de nästa 100.000 kilogrammen och 95 öre för kilogram för överskjutande kvantitet. Jämlikt 31 § åtnjutes restitution av skatt för malt, som i skattepliktigt bryggeri använts för tillverkning av svagdricka eller maltdricka, efter 82 öre för kilogram. Dessa båda författningsrum hava erhållit sin nu gällande lydelse genom förordning den 22 februari 1932 (nr 34), vilken trädde i kraft den 1 påföljande mars. Dessförinnan utgick skatten med respektive 65, 70 och 75 öre för kilogram avverkat malt.

Maltskatten har under de senaste budgetåren tillfört statsverket följande belopp i behållen inkomst, nämligen 16.28 miljoner kronor under budgetåret 1928/1929, 17.39 miljoner kronor under budgetåret 1929/1930, 18.10 miljoner kronor under budgetåret 1930/1931 samt 18.19 miljoner kronor under budgetåret 1931/1932. För innevarande budgetår är ifrågavarande skatteinkomst i riksstaten upptagen till 22 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har i sitt förslag till inkomstberäkning för nästkommande budgetår upptagit inkomsten av maltskatt till 20.5 miljoner kronor.

Vid anmälan av den i årets statsverksproposition framlagda finansplanen tillkännagav chefen för finansdepartementet sin avsikt att föreslå en sådan höjning av maltskatten, att den kunde beräknas under budgetåret 1933/1934 lämna en avkastning av 9.5 miljoner kronor utöver det av riksräkenskapsverket angivna beloppet. I överensstämmelse härmed har ifrågavarande skattetitler i riksstaten för budgetåret 1933/1934 upptagits till 30 miljoner kronor.

För ernående härav har i förevarande proposition föreslagits en ökning i de nuvarande skattesatserna, så att skatten höjes för de första under tillverkningsåret avverkade 100,000 kilogrammen malt från 85 öre till 1 krona 25 öre för kilogram, för de nästa 100 000 kilogrammen från 90 öre till 1 krona 35 öre för kilogram samt för överskjutande kvantiteter från 95 öre till 1 krona 45 öre för kilogram. De tre skattesatserna skulle sålunda

komma att undergå ökning med respektive 40 öre, 45 öre och 50 öre. Skillnaden mellan skattesatserna har, för bibehållande av ungefärligen samma proportion dem emellan, ökats från 5 till 10 öre. Den föreslagna höjningen av maltskatten beräknas medföra en ökning i den genomsnittliga skattebelastningen per halvbutelj ($\frac{1}{3}$ liter) pilsnerdricka från nuvarande 4.6 öre till cirka 7 öre.

De i 31 § meddelade föreskrifterna om restitution av skatt för malt, som av skattepliktigt bryggeri använts för tillverkning av svagdricka eller maltdricka, hava föreslagits ändrade, så att restitution skall åtnjutas med olika belopp alltefter den skattesats, som tillämpats vid skattens utgörande.

I sitt yttrande till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet anfört bland annat, att han visserligen, i likhet med vad hans företrädare i ämbetet uttalat vid anmälan inför Kungl. Maj:t av förslag till proposition i samma ämne till nästföregående års riksdag, ansett att en omläggning av beskattningssystemet i syfte att övergå till en beskattning av den färdiga produkten borde övervägas och att denna fråga vid lämplig tidpunkt borde upptagas till utredning. Dock funne han den nu erforderliga ökningen i beskattningen böra åstadkommas inom ramen för gällande skattesystem.

I motionerna nr 229 och 231 i första kammaren samt nr 392 och 400 i andra kammaren har föreslagits, att skattesatserna för malt skulle bestämmas till respektive 1 krona 80 öre, 1 krona 90 öre och 2 kronor 10 öre samt förty höjas med 95 öre, 1 krona och 1 krona 15 öre.

I motionerna nr 231 i första kammaren och nr 392 i andra kammaren har därjämte föreslagits, att vid restitution av skatt för malt, som omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka, avdrag skall göras med respektive 5, 10 och 20 öre, medan enligt propositionen avdragsbeloppen bestämts till 3, 8 och 13 öre. I de likalydande motionerna nr 228 i första kammaren och nr 399 i andra kammaren har hemställts, att restitution må åtnjutas av tillverkare för hela den skatt, som erlagts för det för nämnda ändamål använda maltet.

Med hänsyn till rådande statsfinansiella läge har utskottet icke något att erinra mot att maltskatten höjes. Svårigheten att fullt överblicka de statsfinansiella verkningarna av en mera avsevärd skatteskärpning har emellertid för utskottet varit ett skäl att framgå med försiktighet. En så betydande höjning i beskattningen som den i motionerna nr 229 och 231 i första kammaren samt nr 392 och 400 i andra kammaren föreslagna, innebärande mer än fördubbling av de nuvarande, så sent som förra året fastställda skattesatserna, har utskottet därför icke velat förordna, utan har utskottet ansett beskattningen icke böra höjas i vidare mån än Kungl. Maj:t föreslagit.

I de likalydande motionerna nr 228 i första kammaren och nr 399 i

*Utskottets
yttrande.*

andra kammaren har framhållits, att de i propositionen föreslagna bestämmelserna angående restitution av skatt för malt, som i skattepliktigt bryggeri omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka, skulle medföra, att skatteavdragen, som voro avsedda att motsvara kontrollkostnaderna för de skattefria bryggerierna, blevo vida högre än nämnda kontrollkostnader. Emellertid innebära propositionens bestämmelser icke någon avvikelse från vad i förevarande hänseende tidigare gällt och alltjämt gäller. Vid sådant förhållande och då spørsmålet lämpligen synes böra göras till föremål för undersökning i sammanhang med den utredning, som enligt vad departementschefen ställt i utsikt skulle företagas rörande omläggning av beskattningssystemet i syfte att övergå till beskattning av den färdiga produkten, har utskottet icke ansett sig böra biträda vad i dessa motioner föreslagits.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 42 samt med avslag å motionerna nr 228, 229 och 231 i första kammaren samt nr 392, 399 och 400 i andra kammaren, antaga ovan införda, vid propositionen fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Stockholm den 8 februari 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bårg*, Bergman, Ericson i Obergå*, Åström, Jönsson i Slätåker, Lövgren i Nyborg, Olsson i Golvvasta, Björklund, Nylander i Stockholm*, Olsson i Gävle, Olsson i Ramsta*, Wahlmark, Bengtsson i Örby Bosgård, Sjödahl, Velander, Werner i Hultsfred, Anderson i Norrköping, Eklund och Johansson i Krogstorp*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

1) av herrar *Bergman, Ericson* i Obergå och *Olsson* i Ramsta, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande avfattning.

»Med hänsyn — — — försiktighet. På grund därav torde med den slutliga prövningen av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med prövningen av de något längre gående förslag, som framställts i motionerna nr 229 och 231 i första kammaren samt nr 392 och 400 i andra kammaren — vilka motioner gå ut på en ytterligare höjning av skatten med den verkan att på $\frac{1}{3}$ liter klass II skulle i stället för av Kungl. Maj:t beräknade cirka 2.4 öre komma omkring 5 öre — böra anstå, till dess vid en senare tidpunkt under riksdagen dels eventuellt någon ertärenhet kan föreligga beträffande skattehöjningens verkningar på konsumtion och statsinkomst, dels även en klarare översikt över det statsfinansiella behovet kan vinnas. Kungl. Maj:ts förslag bör alltså för närvarande, i analogi med vad som skedde vid behandlingen av propositionen angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, endast så tillvida bifallas, att den föreliggande maltskattepropositionen erhåller giltighet allenast till utgången av nu löpande budgetår.

I de likalydande — — — föreslagits.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 42 samt med avslag å de likalydande motionerna I: 228 och II: 399, besluta, att 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skola från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, till och med den 30 juni 1933 hava den lydelse, som i propositionen föreslagits.

I vad Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt motionerna I: 229, I: 231, II: 392 och II: 400 avse ändring i 24 och 31 §§ maltdryckstillverkningsförordningen för nästkommande budgetår, kommer utskottet att afgiva yttrande i annat sammanhang»; samt

2) av herrar *Nylander* i Stockholm, *Bengtsson* i Örby Bosgård och *Andersson* i Norrköping, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Med hänsyn till rådande statsfinansiella behov har utskottet ansett sig böra tillstyrka den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av malt-

skatten. Utskottet anser det dock vara mycket ovisst, om den genom skattekärpningen beräknade inkomstökningen för staten kan uppnås, då givetvis en fördyring av varan måste verka hämmande på konsumtionen, vilken redan under föregående år, då ingen prisförhöjning skedde, visade en betydande nedgång. Under sådana förhållanden kan utskottet icke tillstyrka bifall till den ytterligare skärpning av beskattningen, som föreslagits i motionerna I: 229 och 231 samt II: 392 och 400.

Utskottet finner det i motionerna I: 228 och II: 399 framförda förslaget om full restitution för den skatt, som erlagts för malt, som i skattepliktigt bryggeri omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka, vara med rättvisa och billighet förenligt, och vill därför tillstyrka bifall till den i motionerna föreslagna ändringen av 31 § i förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 42 och med bifall till motionerna I: 228 och II: 399 samt med avslag å motionerna I: 229, I: 231, II: 392 och II: 400, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker med den ändring, att 31 § erhåller följande lydelse:

31 §.

För den vikt malt, som under näst föregående kvartal omedelbart använts till svagdricka eller maltdricka, åtnjuter skattepliktigt bryggeri efter varje kvartals utgång restitution av den för maltet erlagda skatten.

Restitution må dock icke åtnjutas med högre belopp än att den återstående skatten uppgår till minst det i 24 § andra stycket stadgade medeltalet.

Därmed — — — klassen tagits.

Till kontrollstyrelsen — — — återbetalnings verkställande.»